

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

**Rhodes, Georges de
Lugduni, 1661**

Sectio V. De causa prædestinationis siue de ordine inter actus quibus
Deus præparat gratiam, merita & gloriam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

non prohibet id quod decernit ut faciam sed decernit ut faciam talem actum, v. gr. ut Iudas Christum prodat, ergo non prohibet meam blasphemiam aut Iudæ proditionem.

Deus verè peccabit.

Tertia denique ratio est, quia Deus verè peccabit si prædefiniat ut ego peccem materialiter, probatur, quia voluntas rationalis tunc reuera peccat quando prosequitur obiectum turpe, cognoscendo illud esse turpe in his circumstantiis, sed si Deus prædefiniat Iudæ proditionem, prosequitur obiectum turpe in his circumstantiis in quibus cognoscit illud esse turpe, ergo verè peccat Deus, maior est certa, quia tota ratio, cur Iudas peccet, est, quia prosequitur obiectum, quod videt esse rationi dissentaneum, minor etiam est evidens, quia Iudæ proditio est intrinsecè mala, Deus vult illam, ergo vult obiectum intrinsecè malum. In modo proditionem fieri à Iuda non minus est obiectum intrinsecè malum, quam proditio Iudæ, sed Deus vult proditionem fieri à Iuda ergo vult obiectum intrinsecè malum.

Prima eusio.

Prima eusio aduersariorum est, Deum prædefinire solum materiale peccati, quod est in se bonum non prædefinire formale peccati, atque ita Deum neque auctorem esse peccati neque peccare.

Sed contra evidenter ostendo Deum etiam prædefinire formale peccati; quando enim prædefinit ut Iudas prodat Christum vel prædefinit solum materiale proditionis Iudæ, vel prædefinit etiam formale, non prædefinit solum materiale; sic enim prædefinit etiam fieri à Iuda, quod Iudas non potest facere; Iudas enim in his circumstantiis non potest facere materiale proditionis, quin etiam faciat formale, ergo Deus prædefinit etiam formalem malitiam. Quod esse videtur clarissimum. Deinde Deus non posset velle mendacium, quin velit simul materiale, ac formale, mendacij, ergo non potest velle ut ego mentiar, quin velit materiale simul, & formale; nam velle ut ego mentiar non est minus intrinsecè malum, quam velle mentiri; ergo formalis malitia non minus sequitur unum quam aliud. Deinde dum ego volo mentiri propterea volo interpretatię formale peccati, quia volo illud materiale cui video formalis malitia esse iunctam in his circumstantiis, sed si Deus prædefinit peccatum, vult illud materiale à quo in his circumstantiis videt malitiam formalem esse inseparabilem, ergo vult ipsum formale, eodem modo quo ego illud volo. Denique ut aliquis superior prædefinit peccatum sui subdit etiam quoad formale, sufficit ut prædefinit talem actum in his circumstantiis in quibus ille subditus peccabit formaliter eliciens talem actum, ergo Deus prædefinit etiam formale; non enim ad hoc est necesse, ut formalis malitia peccati, sit directè volita, nemo enim intendens directè in malum operatur.

Secunda eusio est, Deum cum præfinit peccatum non facere contra rationem, quia non facit contra legem, cum nulla lege teneatur, sicut non facit contra regulam rationis, quando concurret cum voluntate peccante.

Sed contra, quia si Deus vellet mentiri, verè faceret contra rationem & peccaret, etiam si nullam haberet legem distinctam à recta ratione sua, ergo quando vult, ut ego mentiar, facit verè contra rationem etiam nullam habeat legem, quia utrumque aequaliter est intrinsecè malum. Deinde à priori ratio est, quia Deus volens obiectum intrinsecè malum, repugnaret suæ rectitudini; nam est contra rectitudinem summi boni, prosequi actum malum, ergo repugnaret recta rationi. Cum ergo dicitur omne peccatum esse contra legem superioris, ideo verum est, quia sola creatura capax est peccati, quod si Deus qui superiore non habet, posset

peccare, omnino ad peccatum sufficeret operari contra rationem, etiam si non esset contra legem superioris.

Tertia eusio est, Deum habere optimos fines dum prædefinit peccatum, atque ita non peccare, eusio. sicut quando permittit peccatum, vel ad illud concurret, habet fines optimos.

Sed contra, quia quando medium est intrinsecè malum, nunquam honestum est illud assumere, ad obtinendum finem bonum, ergo quantuncunque boni sint fines quos Deus intendit, nunquam decernere potest ut peccata fiant, ad illos obtinendos, etiam si permettere illa possit; quia hoc non est malum.

Ad primam Respon. esse rationem longè disparem concursus, & prædefinitionis, primò enim quando Deus concurrit ad actum qui respectu creaturæ malus est, & contra rationem, auctus ille non est malus respectu Dei, quia quantum est ex se, vult illum actum non fieri à creatura, & ad illum actum concurrere tenetur, ut causa prima quæ debet se conformare causæ liberae, si autem prædefinit actum malum, ille malus esset etiam respectu Dei, quia vellet ex se ipso fieri actum illum à creatura, atque ad eum vellet reuera malum, & non tenetur actum illum prædefinire quatenus est causa prima; propterea faceret contra rationem prædefinendo, non facit concurrendo.

Sequitur hinc quod concurrendo ad actum ad quem tenetur concurrere, concurreat ad materiale peccati, non ad formale, quia non facit contra rationem, prædefinendo autem faceret contra rationem, atque, ad eum concurreter ad malitiam moralis. Denique prædefinendo vera est causa peccati, quia vult peccatum esse, concurrendo autem quia determinatur à causa secunda, causa est materialis peccati, non autem malitiae formalis.

Ad secundam Respon. eodem argumento probari posse, quod Deus prædefinire potest malitiam moralis, quia eandem potest permittere; est igitur inter prædefinitionem & permissionem longè dispare ratio, quia permittere malum, non est intrinsecè malum, & ideo ex fine honesto potest honestari; velle autem malum, semper est malum. Neque dicas quando Deus permittit malum, facit aliquid ex quo sequitur malum infallibiliter, ergo est causa mali, & quæ ac quando prædefinit. Distinguo antecedens facit aliquid ex quo per se sequitur malum tanquam ex causa influente nego, ex quo per accidens sequitur malum concedo.

Ad tertiam Respon. difficultatem ibi propositam pendere ex iis quæ dicam de effectibus prædestinationis, vbi queritur, utrum permissione malum esse possit effectus prædestinationis quod disputabitur eo loco. Nunc dico tantum, quod si prædefinit actum qui esse non potest sine peccato, non prædefinit tamen ut peccatum sit, sed ut permitatur peccatum quod non repugnat sanctitati Dei, sicut repugnaret prædefinitio.

SECTIO V.

De causa prædestinationis sine de ordine inter actus quibus Deus preparat gratiam, merita & gloriam.

Hec est nobilissima, & omnium Doctorum scriptis celebrissima controversia, de electione ad gloriam ante, vel post præuisa merita, & quod idem est de causa electionis ad gloriam. Cum enim expuerim haec tenus sigillatim illos tres actus voluntatis diuinæ, in quibus consistit prædestinationis, tota difficultas reuoluitur ad ordinem, quem illi actus inter se habent, sive ut dixi ad causam motuam primariam

Solutio
secundæ
definitionis.

Solutio
tertiæ.

Solutio
tertiæ.

Explicatio
controversie
secundæ.

riam propter quam Deus aliquos eligit ad gloriam efficaciter, potius quam alios. Si enim prius preparat gratias, prædestinat merita & videt illa futura, quam efficaciter prædestinet dare gloriam. Causa huius electionis sunt merita electi: si autem prius efficaciter eligit ad gloriam, quam videt absolu-
tæ futura merita, causa huius electionis non est nisi voluntas Dei.

Cum autem queritur causa prædestinationis primò euidens est, quod non queritur causa ipsius actus diuini secundum id quod dicit in recto, quia est ipse Deus, sed secundum id duntaxat quod connotat in obliquo, sive illorum effectuum ad quos terminatur illa voluntas Dei. Secundò etiam patet, quod causa hic alia intelligi non potest quam motiva & meritoria, finalis enim gloria est Dei, subiectua est ipse prædestinatus, formalis est ipsam prædestinatus, effectuæ physica est ipse Deus, vnde sola supercilie potest effectuæ moralis, Deum mouens ad prædestinandum, seu ad preparandas homini gratias congruas, prædefinienda merita, decernendam gloriam. De qua difficultate nobilissima, vt plenè dicam tria mihi præstanta esse video. Primò, exponenda ea sunt quæ inter omnes Catholicos certa sunt. Secundò, status quæstionis, & dissidentes sententiae. Tertiò, verioris sententiae tria membra probanda cum solutione difficultatum aduersus illam.

§. I.

Quid apud Catholicos in omni sententia certum sit.

Error Pe-
lagij.

Certum est igitur primò, aduersus errorem Pelagij, quod causa Deum mouens ad prædestinandum homini gloriam, non potest esse opus vnum hominis factum ab eo per solas naturæ vires sine gratia interna & supernaturali, quæ non sit sola doctrina legis exterius proposita. Ita enim aduersus impium gratia diuinæ hostem, definitum est à quatuor Conciliis in causa eius coactis, Palæstino, Mileuitano, duobus Carthaginensibus, & deinceps in multis aliis, confirmatum præfertim in Tridentino scilicet v. Can. 1. & 3. Deinde sancitum à pluribus Pontificibus illorum temporum, Innocentio I. Epistol. ad Concilium Mileuitanum, Cœlestino I. Epistola ad Episcopos Gallia, Gelafo in Concilio lxx. Episcoporum, Hormisdæ in Epistola ad possessorem. Probatum ab omnibus Patribus præfertim verò ab Augustino magno prædestinationis, & gratiæ defensore in omnibus paucis libris eximiè vindicatum, & à nobis in proprio tractatu de gratia inferius exponentum.

Error Mal-
silencium.

Certum est secundò, aduersus errorem Massiliensem, quod causa prædestinationis prout est præparatio gratiarum non potest esse bonum vnum opus prædestinati elicitem per solas naturæ vires, quod dici villo modo possit initium salutis, prædestinationis & gratiæ.

Nam etiam ita contra reliquias illas Pelagij sanctum est in Concilio Araufic. II. à Can. 3. ad finem, & in Trident. scilicet 6. Can. 3. multique accessere Pontifices, præfertim Leo Magnus in Epistola decretali ad Paulum Aquileensem. Innocentius I. Epist. citata ad Concil. Mileuit. Sozimus epist. ad Episc. Africæ. Cœlestinus I. Epist. 1. Patres commemorare superfluum est, quorum signifer Augustinus libris de prædestinatione Sanctorum, & de dono perseverantie totum hunc errorem de initio salutis & causa prædestinationis mirabiliter contruit, vt plenè in tractatu de gratia demonstrabitur.

Gratuita
est electio
ad gratiæ.

Nunc ergo in omni Catholicorum sententia fixum illud & ratum est, quod voluntas efficax dandi gratias congruas quibus videt Deus infallibiliter

consensum coniunctum esse, atque ad eam consequitur gloria, prior omnino est prævisione meritorum absolute futurorum, & planè gratuita, quia illa gratiæ causant merita, per quæ consequimur gloriam, ergo non potest Deus moueri ad dandas gratias per ipsa merita, sed omnino gratis ex se ipso suscepit illam voluntatem. Quæ tota est & sane inscrutabilis abyssus diuinorum Iudiciorum quam cuitare nulla potest sententia. Esto enim electio efficax ad gloriam, sit vel non sit gratuita, semper electio ad gratias efficaces, quibus infallibiliter annexa est gloria, prorsus est gratuita, ex quo videtur omnino sequi, quod efficax ipsa voluntas gloria gratuita quodammodo esse debet. Et hic est sane stimulus qui plurimos pungit in hac materia, quibus hoc solum restat vt cum Apostolo exclamat: *O altitudo diuinarum sapientie Dei.*

Certum est tertio, contra eorum errorem qui Error præ-
cum Basilide, Valentino, & Manichæi extremè op-
positam Pelagio hærefim amplexi *Prædestinationis* orum
meritò dicti sunt, quod vellent totam causam præ-
destinationis ita esse voluntatem Dei, vt neque pro-
dette possent nobis opera bona si effemus repro-
bi, neque mala si electi: quod delirium sequuntur sunt nouissimis temporibus V्वicellus, Ioannes Hus, Lutherus, Caluinus volentes prædestinari homines
ad vitam, & ad mortem ex solo Dei beneplacito
nihil attendentis ad eorum vel merita vel demerita,
sed ex sola sua voluntate quodammodo destinante ad
vitam, alios ad æternum ignem designante, vnde
fiat vt nullum electis peccatum imputetur à Deo,
neque detur reprobus vlla gratia quæ illud vitetur,
contra quæ omnia Monstra opinionum, veritas Ca-
tholica certè afferit, quod præter prædestinationem
ad primam gratiam, quam semper (vt dixi) Deus gra-
tis tribuit alios omnes effectus prædestinationis me-
reri possumus partim congruè, vt primam Iustificationem, & perseverantiam, partim condigne, vt
augmentum gratiæ, ac totam gloriam, quæ omnia
in tractatu de merito, proprium locum habent.

Nunc in hac materia Catholicæ omnes afferunt, decretum illud Dei, quo statuit aliquibus efficaci-
ter dare gloriam, effe voluntatem dandi gloriam
per merita; sive illud sit prius, sive sit posterius
meritis præfuis; aliud enim est gratis velle dare glo-
riam, aliud velle illam dare gratis. Siquidem gra-
tis velle dare, non est aliud quam habere voluntate
gratuitam non causatam per vlla merita, dandi
gloriam ex meritis. Aliud igitur est coniungere illud
gratis, cum diuina voluntate, quod est gratis velle; aliud
coniungere cum obiecto diuinæ voluntatis quæ est col-
latio gratiæ, & est velle dare gratis. *Quod* Deus gra-
tis velit dare gloriam ex meritis potest esse contro-
uersum quamus sit certissimum, quod non velit il-
lam dare gratis: nam v. gr. reprobus Deus gratis vult
gloriam per merita, quam tamen non vult dare gratis: hoc autem de voluntate Dei efficaci est æquè
certum, quæ si sit gratuita, semper tamen est volun-
tas dandi gloriam per merita.

Voluntas
dandi glo-
riam ex
meritis.

§. II.

Status controversie, & dissidentes sententiae.

Tota ergo vt vides prædestinationis difficultas om-
nium adhuc ingeniorum contentione maior, con-
sistit in querenda causa quæ Deum mouit ab æterno
efficaciter ad decernendam absolutè gloriam S. Petro
potius quam Iudæ reprobo; cum enim certum sit quod
præter voluntatem illam generalem omnino ineffica-
cem salutis omnium, admittenda est in Deo volun-
tas aliqua specialis efficax, & absoluta dandi electis
æternam felicitatem, quam voluntatem non habeat
pro

Causa quæ
Deum mo-
uit vt vel-
let dare
gloriam.

pro gloria omnium reproborum, necesse prorsus est, ut ad hoc absolutum decretum Deus mouatur, vel ex pura liberalitate, ac amore plane gratuito erga electum, vel ex iustitia quadam, quā reddere velit præmium æquale meritis, quæ iam absolutè futura præuidet ex gratijs præparatis. Si gloriam decernit, priori modo, prædestinationem ad gloriam præcedit prædestinationem ad gratias & merita, eorumque prævisionem: si autem decernit posteriori modo, prædestinationem ad gratias & merita prior est prædestinatione ad gloriam. *Quia* in diuinis actibus, ut sèpè dixi, non potest esse prioritas aut posterioritas, nisi quando obiectum unius actus, causat obiectum alterius actus, prout volitum, cum ergo gloria causetur à meritis absolute positis, non videretur posse decerni gloria, nisi post præuia merita, & gratias paratas, & cum aliunde non preparantur gratiæ, neque merita prædestinantur nisi propter gloriam tanquam veram causam finalem, non videntur eligi posse media nisi post finem efficaciter volitum, qui est cardo totius controversiæ: Cum enim vtrinque sit causalitas, quia merita causant moraliter gloriam & voluntatem illam dandi, & gloria causet finaliter gratias & merita, non est facile statuere quomodo intentio gloria sit prior meritis, per quæ cauatur, & posterior, si ea cauatur.

Prima sententia.

Quam difficultatem ut soluerent Theologi multa excogitarunt subtilissimè quæ ad tria capita reuocari posse video. Prima enim eaque antiquissima sententia est, electionem omnino efficacem & absolutam ad gloriam esse prorsus gratuitam, cuius causa sit liberalis & munificus Dei amor erga electos, atque ad illam esse priorem, & præparatione mediorum, & prævisione meritorum.

Deus enim (inquit) postquam per scientiam medium vidit se habere in thesauris suis gratias quibus voluntates omnes creatas, deducere posset quod velit ad benè operandum & acquirendam merita, ante omnia designat cœlestem Ierusalem, & omnes ordines eius definit, destinatque absolute & efficaciter illos omnes qui ciues eius futuri sunt, quoad personas, numerum, gradum gloria, circumstantias omnes. Hæc est voluntas suscepta gratis, quæ non excludit merita ab illis tamen omnino abstrahit pro tali signo, quia est pura intentio finis. Ex qua deinde in sequenti signo progradientur ad voluntatem dandi gratias efficaces, & præfiniæ actus meritorios ab electo fieri. Nam tametsi gratis voluerit dare gloriam, non voluit tamen illam vñquam dare gratis, sicut gratis possum vendere equum, quem tamen non nisi exhibito pretio volo vendere, ideo voluntas illa est gratuita ex parte subiecti volentis, quamvis gratuita non sit ex parte obiecti voliti.

Ordo intentionis,
& ordo ex-
ecutionis.

Vnde constantissimè sententia ista docet duas esse in Deo voluntates efficaces circa gloriam electorum, altera est per modum pura intentionis excludens omnem electionem mediorum, quā velit gratis dare gloriam, & ex ea progradientur ad volenda media quibus illa possit comparari ab eo incipiendo quod propinquissimum est fini: Secunda est per modum exequitionis, quæ gloriam gratis decretam dare vult per merita iam præuia, quæ duas voluntates inter se nullo modo pugnant, quia prior non excludit merita, quamvis illa non includat, secunda vult dare gloriam per merita iam prædefinita, & præuia.

Vt autem videoas quā sit probabilis hæc sententia, tenent illam primò scripturarum interpretes nobilissimi, Abulensis in c. 20. Matth. quæst. 22. Salmeron in c. 9. ad Rom. disp. 21. Pererius ibidem disp. 23. Toletus ibidem Annot. 31. Lyranus ibidem, & ad vnum veteres omnes. Secundò, controversiarum Scriptores celeberrimi Bellarm. tom. 3. l. 2. de gratia

c. 9. & sequentibus. Driedo, Ruardus, Castro, Estius, Horantius. Tertiò, Scholastici ferè omnes S. Thomas apertissimè hic art. 4. & 5. alibique sa pè, quem sequuntur omnes ad vnum Thomistæ: Scotus in 1. diff. 40. & 41. cum discipulis suis omnibus Durandus, Aegidius, Maior, &c. Ex recentioribus Suares l. 1. de prædestin. c. 8. & l. 2. c. 23. Ruiz, disp. 7. & seq. enumerare alios infinitum esset, scripturas habent pro se apertissimas, Augustinum, ac alios multos Patres, rationes denique omnino efficaces, ut postea constabit.

Secunda sententia priori extremè opposita magno plausu à recentioribus plerisque excepta est, quia (inquit) facilius est & suauior, in quamignari citius acquiescunt, quia in ea nō statim prodit se difficultas, & abyssus iudiciorum Dei est occultior: docet autem totam causam electionis efficacis ad gloriam esse merita absolute præuia, quis enim nescit Deum nemini dare gloriam, nisi mereatur, atque adeò totam prædestinationem gloria si sit efficax, posteriore esse prædestinatione gratiarum & meritorum, quamvis ante illam præparationem, sit in Deo voluntas finis communis tum electis, tum reprobis, ex qua voluntate dantur electis media congrua, reprobis autem sufficientia.

Seconda sententia.

Tenent hanc sententiam inter antiquiores Aensis, Rubionius, Bonavent. & Argentina. Ex recentioribus acerrime illam tenuerunt Valsq. hic disp. 8.9. & 3. p. disp. 2.3. a. c. 6. Lessius opusc. hac de re vbi alios plures citat, Moncæ. disp. 4. c. 4. Francisc. Turrian. dogmatico de electione, Luisius Turrian. Herice disp. 2.3. Petavius toto l. 10. Mætrius, Alarcon, Martinon, & alij plures.

Sed aliqua tamen inter illos diffensio est, nam primò, Valsq. Lessius, Bocan. nullum erga electos admittunt specialem Dei amorem, in ordine ad gloriam, sed scripturas omnes & Patres interpretantur de voluntate gratuita dandi gratias congruas. Secundo, Herice fatetur admittendam necessariè esse in Deo complacentiam aliquam specialem de gloria sancti Petri, quæ non est circa gloriam & perseuerantiam Iude, quæ complacentia præcedat merita præuia, neque enim sine illa explicari posse scripturas & Patres. Tertiò, Catherinus, & Herice fatentur debere quosdam eximiū ponit electos, ut B. Virginem, S. Ioseph, Ioannem Baptistam, qui prædestinati sunt ante meritorum prævisionem, reliquum autem vulgus prædestinat, electum esse post merita præscita.

Habent sententia etiam ista scripturarum testimonia, suffragia Patrum, momenta rationum, quibus non est facile satisfacere, ut patet statim.

Tertia sententia inter duas enumeratas media est: ponit enim electionem ad gloriam absolutam & efficacem, quæ non sequatur merita præuia, sed neque illa tamen antecedat per modum pura intentionis, neque ab illis abstrahat, Deum enim simul, & vno actu indiuisibili decernere gloriam, gratias congruas & merita, adeò ut neque velit gloriam, nisi per gratias & merita, neque gratias & merita, nisi propter gloriam, sicut prædestinationem gloria fieri gratis, & esse absolutam & efficacem, sed tamen cum fiat per merita, & gratias, virtualiter illam conditionatam esse, cum Deus non præfiniat gloriam, nisi cum ordine ad voluntatem liberè contentientem talibus gratijs, quo modo nuper exposuimus prædefinitiones actuum voluntatis libera, & eodem enim prorsus modo exponit hæc sententia electionem ad gloriam: nimirumque duobus his principijs sèpè probatis. Primò, quod possit Deus vno actu indiuisibili simul velle causam, & effectum, præmium & meritum. Secundò, quod possit idem actus voluntatis esse absolutus

Tertia sententia.

&c.

& efficax, quamvis sit conditionatus æquivalenter. Sequuntur hanc sententiam Valent. q. 25. p. 4. al- fert. 2. Granad. controver. 14. tract. 5. disp. 8. & tract. 7. disp. 4. sect. 3. Arrubal. disp. 72. & 73. quam prius etiam tradiderat Molina, & sanè meritò, quia illa videtur verissima, vitatque incommoda extremæ vtriusque sententia, quarum etiam sibi assumit argumenta. Ut illam igitur clarissimè proponam in tria illam distinguo membra, ex quorum probatione solida, affulget aliquid nisi fallor lucis, in tanta caligine obscurissimæ difficultatis.

§. III.

Prima pars verioris sententia.

*Electionem ad gloriam non esse posteriore præ-
fatione meritorum.*

Affert. **D**icendum primò est, quod aliqua datur electio ad gloriam absolute, & efficax omnino gratuita, quæ non sequitur præfationem meritorum, & ad quam Deus ex sola sua mouetur liberalitate, non autem ex meritis præuisis. Ita docent omnes authores pro prima sententia citati.

Prima probatio ex Apo-
sto. Prima vero probatio ex apertissimis scripturis per-
tinet, vbi clare ostenditur gratuita hæc electio. Ex plurimis autem quæ afferri possent, vnu mihi Apostolus satis erit, ex cuius triplici principio argumen-
tor. Primum est, quod causæ electionis ad gloriam non sunt merita præuila, vnde sequitur quod præuilio meritorum, non est prior efficaci voluntate danni gloriae. Antecedens illud pluribus locis afferit Apostolus, sed præsertim c. 9. ad Roman. vbi hoc ex professò contendit probare, ostendens promissiones factas non esse posteris Abrahæ secundum carnem, sed filijs promissionis, quos elegit Deus ex puro beneplacito suo, sine yllis meritis ipsorum, probatque primum exemplo Ismaelis & Iсаac, nam iste tametsi primogenitus non erat, hæres tamen fuit promissionum Abrahæ: Et ne dici posset Ismaele fuisse filium ancillæ, Iсаac autem filium dominæ, adducit se-
cundo loco Esau & Iacob, qui cum ex eodem ytero, eodem tempore geniti fuissent, eorum tamen alter cui hæreditas minus videbatur debita, dicitur eximiè dilectus, alter autem odio habitus, id est, minus fuisse afferitur amatus. Non solum autem illa (inquit Apostolus, id est Sara) sed & Rebecca ex uno concubitu habens, id est Isaac Patris nostri: Cum enim nondum nati essent, neque aliquid boni aut mali egissent, ut secundum electionem propositum Dei maneret, non ex operibus, sed ex vocante dictum est ei, quia maior seruiet minori, sicut scriptum est, Iacob dilexi, Esau autem odio habui. Quid? ergo dicemus, nunquid? iniquitas est apud Deum, absit, Moysi enim dicit, miserebor cui misereor, igitur non est volentis neque currentis, sed miserentis Dei.

Eusatio. Cui argumento planè ineluctabili non satisfa-
ciunt Vafq. & Lessius dum aiunt primò, Apostolum ibi loqui tantum de temporali hæreditate, in qua sine yllis suis meritis Iacob prælatus est Esau primogenito suo. Secundò, dicunt Paulum excludere duntata opera legis, in quibus confidebant Iudei, non autem excludere opera fidei facta per gratiam, vel si velis excludere opera facta, non opera facienda. Ter-
tio, negant agi hoc loco de electione ad gloriam, sed de sola electione ad gloriam, præsertim autem ad fidem, & iustificationem.

Quæ omnia stare nullo modo possunt, cum mente Apostoli, qui etiæ eo loco sumat exemplum Esau, & Iacob, loquaturque in speciem, & historicè de bo-
nis solum temporalibus, consentiunt tamen communiter Patres, cum Augustino voluisse Apostolum eo

Tom. I.

quasi emblemate representare reprobos, & electos; non enim loquitur Apostolus de sola electione per-
sonali Esau & Iacob, sed de Iudæorum, & gentium
electione ad gratiam, & gloriam, ergo non agit de
bonis solum temporalibus. Sed neque sola exclu-
dit opera iam facta, excludit enim etiam facienda &
præuisa, alioqui diceret opera illa præuila esse cau-
sam electionis ad gratiam, de qua etiam loquitur,
quod est Semipelagianum: inquit si electio esset ex
meritis præuisis, male adderetur ab Apostolo, non ex
operibus, sed ex vocante, & ut secundum electionem pro-
positum Dei maneret. Atque cum sub eo quasi typo in-
tenderit Apostolus representare arcanum prædesti-
nationis non est dubium, quin agat etiam de electio-
ne ad gloriam, vnde addit, non qui filii carnis, tamen filii
Dei, sed qui filii sunt promissionis, aſſimantur in ſemine.
Denique quidquid sit, admittitur ibi amor gratitius
Dei erga electos, ex quo sequi gratuitam electionem
ad gloriam statim euincam.

Secundum
Apostoli
testimo-
nium. Secundum Apostoli placitum, est, electionem ad gloriam esse causam primæ vocationis, & totius perseverantia, ergo non potest esse posterior præ-
fatione meritorum. Antecedens afferit Apostolus Ro-
man. 8. Diligentibus Deum omnia cooperantur in bo-
num, ius qui secundum propositum vocati sunt sancti, sed
vocatio secundum propositum, est vocatio propria
electorum non autem solum vocatio ad finem, ut
docet sacerdote Augustin. v. g. de prædestinatione. San-
ctorum cap. 16. Sciens esse certam quandam vocationem, eorum qui secundum propositum vocati sunt. Hanc
vocationem docet Apostolus procedere ex electione, &
electio dicitur causa cur omnia electis cooperantur in bo-
num, ergo electio præcedit præfationem meritorum,
neque per illam causatur, idem afferit Ephes. 1. ele-
git nos in ipso ante mundi constitutionem ut essemus san-
cti, & immaculati in conspectu eius in charitate: qui
prædestinavit nos in adoptionem filiorum Dei, per Iesum
Christum in ipsum, secundum propositum voluntatis
sua. Idem dixerat Pauli magister Christus Dominus,
non vos me elegistis, sed ego elegi vos: propter electos bre-
uiabuntur dies illi, quod Marti 13. clarius exprimitur,
propter electos quos elegit breuiabit illos.

Tertium
testimo-
nium. Denique tertium Apostoli effatum est, electio-
nem ad gloriam aliquorum præ alijs esse referandam
ad inscrutabilia Dei iudicia, & supremum eius do-
minium, illam forte omnino fieri, & ex solo Dei ar-
bitrio, Roman. 11. O altitudine dinitiarum sapientie, &
scientia Dei, quam inscrutabilia sunt iudicia eius, & in-
uestigabiles via eius. Ibi enim agitur de reprobatione
Iudæorum. O homo tu quis es qui respondas Deo,
nunquid? dicit figuratum ei qui se finxit, quid me fe-
cisti sic: an non habet potestatem filius luti ex eadem
massa, &c. Ephes. 1. Prædestinavit nos in adoptionem
filiorum per Iesum Christum, in ipsum in laudem glorie
gratiae sua: & paulo post: in quo etiam nos sorte vo-
vocati sumus prædestinati secundum propositum eius, qui
operatur omnia secundum consilium voluntatis sua. Quæ
omnia clarissimè ostendunt aliquam esse electionem
gratuitam quæ non sequatur merita præscita.

Augustin. Secunda probatio petitur ex testimonio præser-
tim Augustini, quem omnes sententia ad se trahunt,
quia in materia prædestinationis & gratiæ habetur,
ut regula illorum, quæ dicenda sunt, quidquid dixer-
it Augustinus, quia verò multa proferri ex eo pos-
sunt, ego ea solum tria vrgo, in quibus Apostolus
descripsisse, viuis est S. Doctor.

Primum igitur quod merita non sint causa electionis
ad gloriam pluribus locis tradit, verbi gratia, 1.2.
contra duas epistolæ Pelagianorum, profecto (in-
quit) despiciens qui dicenda veritate non ex operibus, sed
ex vocante, vos dicitis ex futuris operibus quæ Deus fore
T. præsicebat,

præstiebat, Iacob fuisse dilectum, atque ita contradicuntur Apostolo, &c. Et in Enchirid. cap. 98. Ambo (inquit) gemini natura filii ira nascetur, sed qui dixit miserebor cuius miseritus ero, Iacob dilexit per misericordiam gratuitam. Esau autem odio habuit per indicium debitum, quod cum deberetur ambobus, in altero alter agnouit. Idem habetur l. 1. ad Simplician. quæstione 2. epistola 105. & epistola 106. vbi referens locum illum Apostoli: miserebor cui miseritus ero. Quid? (inquit) nos hic aliud docuit, nisi ex illa massa primi hominis cui merito mors debetur, non ad merita hominis, sed ad Dei pertinere misericordiam, quod quisque liberatur.

Secundò, quod electio Dei sit causa electionis, & perseverantiae, asseritur in libro de prædestinatione Sanctor. cap. 18. & 19. vbi probat homines prædestinari ad gloriam, non quia sanctos fore præsint, sed ut faciat illos sanctos & immaculatos, utensque verbis Apostoli, elegit nos ante mundi constitutionem, ut essemus sancti, non ergo (inquit) quia furui eramus, sed ut essemus, nempe certum est, nempe manifestum est, ideo quippe tales eramus futuri, quia elegit ipse prædestinans, non ut tales per gratiam eius essemus. In eo toto libro Pelagium impugnat ponentem prædestinationem ex meritis, ille autem cum non poneret villam gratiam, sine dubio de prædestinatione ad gloriam loquebatur, idem habetur in libro de corrept. & grat. cap. 7. Quicunque ergo ab illa originali damnatione ita gratia diuina largitate discreti sunt, non est dubium quod & procuratur eis Euangelium, &c. additum que postea hec omnia in eis operatur qui vasa misericordia operatus est eos, qui & elegit eos in filio suo ante mundi constitutionem, per electionem gratie (id est gratuitam) non præcedentium meritorum, quia gratia illis est omne meritum. & cap. 9. de dono perseverantiae. id doceat elegantissime, vbi quærens cur ex duobus hominibus iustis, vni detur perseverantia, non autem alteri. Nonne (inquit) viri & Deo creari, viri & ex Adam nati, nonne postremo viri & vocati & vocantem sequunt, vera sunt hac, secundum hac omnia ex nobis erant, verum secundum aliam discretionem ex nobis non erant, nam si fuissent ex nobis, mansissent viri & nobis cum, parent libri Dei, non auertamus aspectum, clamat scriptura diuina, adhibeamus auditum, non erant ex eis, quia non erant secundum propositum vocati, non erant in Christo electi, nam si hoc essent, ex illis essent, & cum illis sine dubitatione mansissent: ut enim non dicam quam sit possibile Deo, auersas & aduersas in fidem suam hominum convertere voluntates, &c. quibus nihil dici potest expressus.

Tertiò, ad inscrutabilia Dei iudicia reuocat Augustinus electionem vnius praæ alio, sermone 7. de verbis Apostoli, quare (inquit) illi datum est, & illi non est datum, non me piget dicere, hoc est profundum oris, de profundo quodam indiciorum Dei, & postea, quare illum? & quare illum, quare non illum & illum, nolo à me queras, homo sum, inuestigabiles sunt via eius, &c. epistola 105. Cur illum potius quam illum liberet, scrutetur qui poret, indiciorum eius tam magnum, profundum, verum tamen caueat precipitum, nunquid? iniquitas est apud Deum, sed inscrutabilia sunt indicia eius, & inuestigabiles via eius. Denique similia omnino habet lib. de prædestinatione Sanctor. cap. 14. & de dono perseverantiae. cap. 9. aliisque pluribus locis quæ collegit Ruiz disp. 10. 11. 12. ut merito Petauius lib. nono toto. doceat non posse dubitari de mente Augustini, tametsi contrariam ipse sententiam sequitur.

Et ne dicas cum Vasque disputare Augustinum de sola prædestinatione ad gratiam aduersus semi-pelagianos. Hoc enim manifestè conuincitur esse

falsum, quia respondet in iis libris sanctus Doctor ad id quod Prosper & Hilarius proposuerant, quos manifestum est loqui de electione, tunc ad gratiam, tunc ad gloriam, quod ex eius etiam verbis pater cap. 7. de correptione & gratia, electi autem sunt ad regnandum cum Christo. & capite 13. Numerus ergo Sanctorum per Dei gratiam, regne prædestinatus donata sibi perseverantia illuc integer perducetur. Alia omitto, vide Petauius libr. 9. cap. 8. in 11. arguimento & cap. vltimo. vbi asserta loca Hieronymi, Prospere, Fulgantij, Petri Diaconi disertè idem asserentur.

Tertia probatio, rationes ni fallor habet efficacissimas, ego tribus contentus ero. Primò enim ex allatis scripturis & Patribus argumentor, velle aliquid cui Deus videt certò esse coniunctam consequentem gloriam est etiam absolute velle gloriam, sed Deus priusquam videat futura merita, vult gratias electis efficacissimas, quibus videt infallibiliter iunctam esse gloriam, ergo prius vult absolute gloriam quam videat absolute merita. Minorem demonstrant omnia, quæ allata sunt hæc tenus ex Paulo & Augustino. Maorem, mirum est vocari posse in dubium; nam velle aliquid cui vides esse infallibiliter coniunctam mortem inimici, verbi gratia, transfigere illi cor, aut caput præscindere sine dubio est absolute velle illius mortem, non solum virtualiter & in causa, sed formaliter, & proximè, quis? enim dicat nolui mortem inimici, sed capite tantum illum minuere: Si ergo Deus eodem modo ante præuisa merita vult salutem electi, quo ille vult mortem inimici qui cor eius transfigit certè absolute vult illum alutem.

Confirmatur primò, Deus ante omnem præuisi onem meritorum specialem pro electis, verbi gratia, pro Beata Virgine amorem habet, quem non habet pro reprobis, verbi gratia, pro Barbaro Canadensi, qui de fide nihil inquam audiuit. Hic amor specialis & gratuitus infallibilem habet connexionem cum gloria, ita ut eo posito cum scientia quam habet Deus, implicit contradictionem, ut non detur gloria electo, ergoante omnia merita vult Deus electis aliquid ita connexum cum gloria, ut implicit contradictionem ut gloria non sequatur, sed velle aliquid essentialiter iunctum cum gloria est velle gloriam, ergo ante præuisa merita efficaciter vult Deus gloriam. Maorem probauit ex scriptura & Sanctis Patribus, & sanè manifestum est, quod qui duobus vult beneficia ita inæqualia, ut nullam inter se proportionem habeant, amat unum præ alio, sed Deus Beata Virginis gratiam vult intensissimam, & moraliter incompensabilem cum carentia gloria; Barbaro vult gratiam tenuissimam, & remotissimam, cum qua infallibiliter annexa erit saltum per accidentis negotio gloriae: ergo dubium non est, quin Deus amet specialiter Virginem ante omnia merita; illo autem amore speciali semel admisso, statim sequitur electio gratuita.

Confirm. secundò, datur discretio aliqua electorum à reprobis quæ merita præcedit, ut expresse docet Apostolus, quis? te discernit, hæc discretio est specialis electio ad gloriam, nam id quo electus discernitur à reprobo, est aliquid ita proprium electi, ut non conueniat reprobis, illud nec est prima vocatione, neque iustificatio quæ sæpè reprobis conuenient, ergo est perseverantia & gloria, neutra enim est sine altera, Deus videlicet promittit infallibiliter gloriam perseverantiae, ante præuisa merita vult perseverantiae, ergo vult gloriam quam promittit perseverantiae.

Secundò, argumentum Scoti nunquam ab aduersariis cum Scotti.

rijs solui satis potuit, quisquis ordinatè vult, non potest velle media quæ nouit fore certò efficacia, priusquam efficaciter velit finem, sed Deus ordinatè vult, ergo non potest prius velle prædestinatis media efficaciter, quæ velit finem efficaciter ad quem media illa ordinat. Maior videtur indubitam, nam quamvis (ut postea dicam) non sit necesse vt finis diuerso actu, & prius sit volitus, quæ volita sunt media, tamen necesse omnino est, vt media quæ sunt effectus finis, non sunt prius volita, quæ volitus sit ipse finis: causa enim non potest esse posterior quæ effectus, inò est prior saltem prioritate à quo. Confirm. quia Deus non potest reprobis media velle sufficientia, quin velit saltem inefficaciter gloriam, ergo non potest electis velle media efficacia, priusquam velit ipsam gloriam efficaciter. Probatur consequentia, quia Deus ideò non vult prius media sufficientia quæ velit gloriam, quia finis est causa mediorum sufficientium, sed finis est etiam causa mediorum efficacium, ergo Deus non potest prius velle media efficacia quæ velit finem efficaciter.

Respondent primò Vaquez, Salazar, & alij, posse voluntatem efficacem finis, esse posteriorem voluntate mediorum, quando media illa non sunt physica dundaxat, sed moralia, quia media moralia cum mouent voluntatem ad amorem efficacem finis, necesse est, vt prius sint volita quæ finis sit efficaciter intentus. Et hoc est præcipuum fundamentum contraria sententia, quo probat intentionem, gloria, esse posteriorem electione mediorum gratia ac meritorum, quæ mouent voluntatem ad intendendum finem efficaciter.

Sed contra, media moralia non minus sunt effectus finis quæ media physica ergo amor mediorum moralium efficacium procedere debet ab efficaci amore finis; neque potest esse illo prior, sicut amor mediorum physicorum non potest prior esse quæ amor finis. Neque obstat quod hæc media causant intentionem finis cum mouent voluntatem ad decernendum efficaciter finem, nam hinc sequitur ut postea dicam, quod media illa non sunt posterius volita & præscita, non sequitur autem quod sint prius volita, aliqui causa effet posterior effectu quod implicat. Deinde vrgit argumentum de voluntate mediorum inefficacium etiam moralium, quæ non potest esse prior quæ voluntas inefficax finis, ergo voluntas mediorum efficacium etiam moralium esse non potest prior, quæ efficax amor finis.

Respondent secundò aduersarij, voluntatem inefficacem finis, sufficere ad voluntatem mediorum efficacium.

Secunda pars, per hoc solum distinguitur voluntas efficax finis à voluntate inefficaci, quod voluntas inefficax non assumat media efficacia, voluntas autem efficax assumat ea quæ putat efficacia; nullum enim inter illas voluntates, aliud discrimen est assignabile; deinde dari debet aliqua ratio, cur Deus velit sancto Petro media illa quibus videt gloriam adiunctam esse, Iudæ autem illa non velit; illa ratio non potest alia esse quæ efficax amor finis, nam sicut velle medium inefficax est velle inefficaciter finem, sic velle medium efficax est efficaciter velle finem, quo eodem arguento rejeiciuntur responsiones Lessij section. 2. ad secundam Herice disp. 23. cap. 8. vbi ait media efficacia dari à Deo nihil attendente ad eorum efficaciam & congruitatem, sed tantum quia rerum & temporum ita exigunt circumstantia, non enim Deus directè vult ipsam congruitatem, & efficaciam.

Contra enim isto eodem arguento, debet dari ratio cur Deus cum videat in his circumstantijs se posse dare Petro auxilium efficax, vel sufficiens, eli-

Tom. I.

gat tamen dare potius efficax, Iudæ autem eligat dare potius inefficax: vel quare potius elegerit hunc cunum, in quo videbat auxilium efficax esse dandum Petro, non autem alium. Inò si Deus non vult nisi entitatem ipsam auxilij efficacis non autem ipsam efficaciam, sequitur quod gratia efficax non est maius beneficium quæ gratia sufficiens, quod pro certò falso est. Denique quamvis specialiter Deus illam efficaciam non intenderet, semper tamen illam videt, atque ita cum vult illud auxilium, cui talis congruitas est iuncta, efficaciter etiam amat finem qui sequitur tale auxilium.

Respondent tertio, eum qui finem intendit a se quendam suā ipsius industriā, prius intendere finem efficaciter, quam eligat media efficacia: eum autem qui intendit finem asequendum per alium, posse media efficacia intendere, ex amore finis solū inefficaci, ita enim pater qui filium vult euadere doctorem, subministrat illi necessaria ex amore finis inefficaci.

Sed contra, nam argumenta omnia prius facta, æquæ valent in eo qui intendit finem asequendum per alium; nam intentio efficax finis per aliud asequendi, debet differre ab intentione solū inefficaci, sed illa differre non potest nisi quia efficax eligit media, quæ putat efficacia, inefficax eligit ea quæ putat non esse, ergo intentio illa quæ causat media efficacia non est simplex amor finis. Denique vrgit superius facta ratio, quia debet dari ratio, cur Deus proposito medio efficaci, & sufficiens dare velit S. Petro medium efficax & non sufficiens, illa ratio no est solū voluntas inefficacis, quia Iudæ vult Deus gloriam inefficaciter, & non vult medium efficax, ergo, &c. quod additur de patre, magnam habet disparitatem, quia si pater haberet media quæ sciret esse omnino efficacia, & alia omnino inefficacia, non intenderet efficaciter filij doctrinam, nisi adhiceret ea media quæ sciret efficacia fore.

Tertio, hæc electio gratuita non magis repugnat libertati, quæ prædefinitio actus liberi, & probatur iisdem argumentis, neque minus pugnat cum voluntate dandi gloriam per merita, cum sit voluntas gratuita dandi gloriam ex meritis. Vnde neque sequitur quod electus saluabitur quidquid agat, cum in ea electione includantur merita: reprobis autem qui sic non est electus, potest tamen salvare, quia ea electio non est ad salutem necessaria, ut postea explicabitur.

§. IV.

Secunda pars veræ sententia.

Electionem ad gloriam non esse priorem, præsione meritorum.

Dicendum secundò est, quod electio illa gratuita non antecedit merita, nec est per modum puræ intentionis, ita simpliciter absolutæ, ut non sit virtualiter conditionata. Ita docent omnes autores præsecunda sententia citati, & omnino sequitur ex dictis de prædefinitione actuum liberorum, nam sicut prædefinitio simpliciter absoluta facit necessitatem antecedentem libertati contrariam, etiamsi sit posterior scientiæ conditionata, idem omnino faceret electio simpliciter absoluta, si antecederet merita præuisa ut absolutè futura: vide autem argumenta ibi fusè tradita, huc enim omnino faciunt, & ostendunt esse impossibile, ut Deus absolutè decernat dare homini gloriam, quin tollat ei exercitum libertatis.

Prima vero probatio huius loci propria ex scripturis, petitur si enim primò, causa cur regnū cœlorū nō solū detur, sed absolutè paratum sit, est studium

Prima probatio ex scripturis.

bonorum operum, certè fieri non potest, vt regnum cœlorum sit prius absolute paratum, quām præuisa sunt bona opera: sed causa cur paratum dicatur regnum, sunt bona opera, *venite benedicti, accipite paratum vobis regnum à constitutione mundi, esuriu enim, & dedidis, &c.* vbi explicatur manifestè causa ob quam paratum sit, & quare detur regnum, sicut postea cum profertur sententia in reprobos: *ite in ignem aeternum qui paratus es, &c. esuriu enim & non dedisis, &c.* ibi enim dicitur causam decreti reprobantis à gloria, esse omissionem bonorum operū, ergo in præcedenti dicitur causam decreti prædestinantis absolute ad gloriam esse bona opera. Quæ videtur euidentia esse argumentatio. Huc etiam facit conuentio patris familias cum operarijs ex denario diurno; illa enim significat omnino decretum dandi mercedem non antecedens, operiorum labore: huc quoque Parabola spectat de talentis; non enim decernit Dominus seruis illis diligentibus partem illam hæreditatis, nisi per sedulam negotiationem.

Secundò, si absoluta certitudo electionis prouenit à meritis, non potest electio simpliciter absoluta esse prior meritis, prouenire autem à meritis illam certitudinem clarè habetur 2. Pet. 1. *Magis satagit ut per bona opera certam vestram vocacionem, & electio nem facias, ergo electio absoluta non est prior bonis operibus praeviis. Quod habetur etiam c. 3. Apocal. iene quod habes, & cane ne alius accipiat coronam tuam, ergo prædestinationis ad coronam non est certa & ab soluta antecedenter ad prævisionem persuerantiae*

Terrib, si absque conditione perseverant: gloria non promittitur, etiam non decernitur sine tali conditione, sed non promittitur, nam v.g. Rom. 11. Vide bonitatem & seueritatem Dei, in eos quidem quiccederunt, seueritatem, in te autem bonitatem Dei, si tamen permanferis in bonitate, aliqui & tu excideris, ergo numquam electio est simpliciter absoluta, donec futura praeuidetur perseverantia.

Respondent aduersarij communiter, vera hæc omnia esse de ordine executionis, non autem de ordinis intentionis. Sed hæc responsio quam sit insufficiens parebit ex dicendis statim. Nunc autem ex scripturis allatis conuinci viderit falsitatis; nam præparatio regni quæ dicitur fieri propter opera, est intentio efficax dandi regnum, ergo illa intentio suscipitur propter opera, deinceps illa intentio simpliciter absoluta, est eleccio certa & infallibilis; sed ex Apostolo eleccio certa fit per bona opera, ergo intentio absoluta non est prior quam bona opera. Denique per eandem voluntatem absolutè intenditur falso predestinati, per quam promittitur absolutè, sed promittitur cum conditione perseuerantia, ergo etiam intenditur cum eadem; si enim absolutè intenditur abstrahendo à perseuerantia, promittitur etiam & debetur, & futura est, independenter à perseuerantia (vt statim dicam) ergo illa conditio inanis & frustratoria est, quam sublatâ futurum est præmium, vt vrgebo statim.

Suffragiū Secunda probatio ex suffragijs Patrum dicitur
Augustini. quos plurimos affert Vasq. & sanè Petauius l. 9. & 10.
Plane demonstrat, ita vnamimenter omnes sentire grā-
cos Patres, & latinos ferē omnes. Mihi satis sit vnuis
Augustinus, quem à se fine dubio stare adulteriū glo-
riantur, sed immerito. Prīmō enim l. 1, ad simpl. q. 2
contrarium apertè docet. *Non tamen (inquit) electio*
precedit iustificationem, sed electionem iustificatio; nem
enim enim eligitur nisi iam distans ab illo qui recitatur;
unde quod dictum est, quia elegit nos Deus ante mundum
constitutionem, non video quomodo dictum sit nisi pra-
scientia, ergo ex Augustino, iustificatio precedit elec-
tionem omnino absolutam, & ipsa electio non si
simpliciter absoluta nisi per præscientiam. Neque vi-
detur satisfacere Bellarm. l. 2. de gratia & lib. arbitrii

c. 15. Libros illos ad simplicianum scriptos, à iuniore Augustino, retractatos postea esse ab codem seniore & doctiore in libris de prædest. sanct. & de dono perseuer. Sed hoc Bellarm. non probat, quia libros illos ad simplicianum nunquam ab Augustino inuenient reprobatos, commendatos autem s. epissimè. Secundò, euidens Augustini testimonium habetur l. 1. de gratia & lib. arbitr. c. 6. vbi expendens Apostoli verba illa, reposita est mihi corona iustitiae, aperte admittit voluntatem illam Dei, quā aeterna vita tribuitur in fine vita posteriorem esse meritis, vnde Serim. 7. de verbis Domini secundum Matth. duplicum ponit electionem, alteram secundum gratiam, alteram secundum electorum iustitiam (vt dicam postea) ergo electio simpliciter absoluta non est vlo modo prior meritis ex Augustino.

Tertia probatio ex rationibus ducitur efficacissimis, primò enim electio per modum intentionis abstrahens à meritis, & ita simpliciter absoluta ut omnem excludat conditionem etiam virtualem, necessitatem eodem modo afferat antecedentem contrariam libertati, ac prædefinitio antecedens simpliciter, & eadem argumenta eodena modo vtrumque probant; nam posita electione hāc absolutā implicat ut electus male operetur & excidat à gloria, alioqui decretum illud absolutum non fuit, inquit implicat ut habeat concursum paratum ad male operandum, alioqui Deus habet oppositas voluntates, & illud decretum est antecedens; si enim sequitur scientiam conditionatam, & ab illa pender, decretum non est absolutum simpliciter, sed est conditionatum saltem virtualiter, ergo illa electio antecedens merita tollit omnino libertatem. Vide probationes allatas sect. præcedenti quibus vix video responderi posse.

Secundo, electio illa simpliciter absoluta per modum intentionis abstrahens a meritis incompollibilis prorsus est cum voluntate non dandi gloriam nisi ex meritis, sed Deus habet decretum non dandi gloriam sublatris meritis, & dandi eam ex solis meritis, ergo electio ad gloriam non est absoluta per modum pura intentionis abstrahens a meritis. Probatur maior repugnat cum voluntate non dandi gloriam nisi ex meritis, quod gloria debeatur, & reuera sit futura, quamvis nulla essent merita, sed si Deus intendit efficaciter, & absolute dare gloriam antecedenter ad merita, & abstrahendo ab illis gloria debetur, & reuera futura est, quamvis non ponantur illa merita, ergo intentio absolute dandi gloriam abstrahens a meritis repugnat cum voluntate non dandi gloriam nisi ex meritis, maior euident est, quia si Deus non dat neque vult dare gloriam nisi ex meritis, implicat ut illam debeat, & tribuat, etiamsi non essent merita: probatur maior, tunc gloria debetur electo etiamsi nulla sint merita, quando prius debetur quam futura sint merita, sed gloria prius debetur quam futura sint merita, si electio simpliciter absoluta est prior meritis praeviis, ergo si electio est prior meritis praeviis gloria debeatur, & est futura etiamsi nulla essent merita. Probatur minor ex vi absolute intentionis omnino efficacis gloria debetur electo, quia decretum Dei quod est absolute non potest frustrari suo effectu, sed illa intentio per te prior est quam futura sint merita, ergo prius debetur infallibiliter electo, & prius est futura quam futura sint merita. Confirm. quia si Deus videt gloriam futuram, independenter a meritis, gloria non datur ex meritis, sed Deus vider gloriam futuram, independenter a meritis, quia videt illam futuram, posita tali electione per modum intentionis absolute, ergo gloria non datur ex meritis.

Denique hinc sequitur electos indefinitibiliter sal- Dilemma.
uari quidquid agant, quia ne irritum sit absolutum
Dei decretum, etiam si electus non bene ageret, tene-
terit

retur Deus illi dare gloriam, vnde responderi non poterit molestissimo dilemmati, *si sum prædestinatus quidquid agam salvabor, siue bene siue male agam.*

Ordo intentionis, & exequitionis.
Solemne Suaris & aliorum ad hæc omnia respondunt est, distinguendum esse ordinem intentionis, & ordinem exequitionis, in prædestinatione; Deus enim gratia vult gloriam, quam tamen non vult dare gratia, quia voluntas in ordine intentionis id est efficax, quia infra electionem mediorum, & exequitionem a se distinctam, non quod ipsa exequatur.

Sed hæc non satisfaciunt villo modo ut fusissimè probant Valsq. disp. 89. n. 33. & 3. part. disp. 23. c. 11. Heric disp. 23. c. 11. & 12. Redunt enim argumenta omnia prius facta; nam per decretum illud efficax quem appellas ordinem intentionis, præscindendo ab omni ordine exequitionis, electus est habiturus gloriam, & posito tali decreto quod abstrahit à meritis, implicat ut non habeat gloriam, ergo gloria est futura priusquam sint merita, ergo Deus non habet voluntatem non dandi gloriam nisi ex meritis, neque dat illam ex meritis, & quidquid agam salvabor si sum electus. Deinde Deus non aliter exequitur, quād decreuit exequi, sed decreuit efficaciter dare gloriam, abstrahendo à meritis, ordo enim illæ intentionis est decretum efficacum quo est inconiungibilis negatio effectus, ergo Deus exequitur independenter à meritis. Denique quod caput est causa moralis qualis est meritoria, in hoc differt à causa finali, quod finalis causat adhuc existens in intentione: moralis autem causare non potest nisi vt iam existens in exequitione, quia est causa effectiva, vt probauit aliás. Ideo implicat ut voluntas absolute intendat præmium, qui est ordo intentionis, si merita sint posteriora in ordine exequitionis, vnde argumentor, illud quod causatur moraliter ab alio non est illo prius, sed merita in ordine exequitionis, causant gloriam in ordine intentionis; non enim causa moralis aliter causat, nisi mouendo voluntatem ad intendendum finem, ergo merita in ordine exequitionis non sunt posteriora, quād gloria in ordine intentionis.

§. V.

Tertia pars veræ sententiae.

Quod electio ad gloriam, preparatio ad gratiam, & præiustio meritorum sunt omnino simul.

Electio gratitudo. **D**icendum est tertio, quod gratuita electio ad gloriam, neque sequitur neque præcedit præparationem gratiarum efficacium & meritorum, sed unico & indiuisibili actu vult Deus gloriam, gratias, & merita sine prioritate vlla in quo, etiam rationis. Ita omnes autores pro tertia sententia citati.

Primo enim omnino sequitur ex duabus conclusionibus, quas proposui; si enim electio ad gloriam, neque prior est, neque posterior præiustio meritorum, sequitur omnino vt sit simul, & vt Deus unico actu tria illa velit efficaciter, gratias, merita & gloriam, vnde probata conclusio tota manet, ex rationibus ibi positis.

Secundo, quotiescumque Deus ita vult finem & media, vt non velit finem nisi per hæc media, neque velit hæc media nisi propter hunc finem toties unico, & indiuisibili actu attinguntur finis, & media sine vlla prioritate in quo, quia nullum est signum rationis, in quo unum adæquatè possit concipi fine alio; sicut enim non vult finem, nisi per hæc media, neque media nisi propter finem, sic neque potest concipi velle unum fine alio, sed Deus non vult gloriam, nisi per merita, & gratias, neque præfinit gratias & merita, nisi propter gloriam, ergo nulla est prioritas in quo, inter electionem ad gloriam, & præparationem gratiarum ac meritorum. Quæ omnia sèpè supra

Tom. I.

probata sunt sect. 2. de actibus diuinæ voluntatis uniusim, & sect. 4. de prædefinitionibus actuum liberorum, quæ huc omnino faciunt; codem enim prorsus modo elegit Deus ad gloriam, quo decernit ut à voluntate libera fiant actus boni.

Tertiò enim, electio hæc (vt ibi dixi de prædefinitione actus liberi) absoluta & efficax est, quia quæsitus aliquis scit se habere media quæ illa libertate finem coniugatur sunt, potest absolute intendere talen finem, Deus autem ante omne decretum scit se habere media efficacia, quibus electus infallibiliter assentetur sit gloriam omnino liberè, ergo potest absolute intendere gloriam. Deinde illa voluntas finis, efficax est, per quam media eliguntur efficacia per hanc voluntatem gratuitam media eliguntur efficacia, ergo illa electio efficax est.

Virtutates conditionatae. Sed nihilominus tamen virtualiter conditionata, quia sequi non potest scientiam conditionatam, & ab illa dependere, quin includat conditionem saltem æquivalentem; si enim non sciret illa media effectum esse habitura non decerneret gloriam. Deinde non potest Deus velle gloriam, per merita liberè futura, quin illa Dei voluntas includat hanc conditionem, si voluntas velit bene operari, sed per hanc voluntatem Deus vult gloriam ex meritis liberè futuris, ergo vult gloriam cum conditione virtuali. Vnde tandem.

Dico quartò, electionem ad gloriam duplēm statuendam omnino esse, prima gratuita omnino est neque prior meritis præiustis, neque illis posterior sed unico simul actu tendens in merita & gloriam, atque ita efficax, & absoluta, sed conditionata tamen virtualiter. Altera est simpliciter absoluta, quæ posterior est præparatione gratiarum, & meritorum, & nullam includit conditionem etiam virtualem.

Ratio manifesta est, quia Deus non potest habere gratuitam voluntatem dandi gloriam ex meritis, quin post præiusta illa merita voluntatem habeat absolutam simpliciter, ergo duplex in Deo est electio, vel potius una in duplice statu. Sic enim duplēm illam electionem manifestè afferit Augustinus serm. 7. de verbis Domini secundum Matth. *Quos voluit Dominus hos elegit, elegit antem, & secundum suam gratiam, & secundum illorum institutionem.* Deinde de hac priori electione scripturæ intelligendæ sunt, & Patres quoties dicunt electionem fieri gratis, de secunda, quoties dicunt illam sequi merita præiusta, de qua sine dubio sola loquitur est Augustinus libro illo 1. ad Simplicianum quæst. 2. quo tantopere gloriatur Valsques, non tamen electio sequitur iustificationem, sed electionem iustificationis, &c. Loquitur enim de hac posteriori electione, quæ absoluta simpliciter est, & non includit conditionem ullam æquivalentem: non autem loquitur de priori quæ gratuita est, & non sequitur, neque præcedit merita præiusta. Videtur autem probari optimo argumento, quia illud Deum ab aeterno mouet vt decernat dare, quod in tempore mouet Deum vt det, sed merita mouent Deum vt det gloriam in tempore, ergo merita mouerant vt vellet ab solute dare. Vnde posita distinctione duplēis huius electionis facillimè solui possunt omnia quæ contra utramque opinionem opponi possunt ex scripturis, Patribus, & ratione, vt modo constabit ex eorum solutione quæ opponi possunt. Primum est destrutio libertatis. Secundum destrutio meriti. Tertium indefinitibilitas salutis. Quartum prioritas causalitatis.

§. VI.

Prima difficultas in oppositum, ex dispendio libertatis.

Nihil (vt dixi) superest ex scripturis, & Patribus quod soluendum supersit, cum nihil aliud probent,

Quod fit
contraria
libertatis.

bent, quām electionem fieri ex meritis, vel dari electionem aliquam, quæ sequitur merita, quod ego etiam afferui, sed nunquam negant electionem gratuitam, quā decernatur gloria danda ex meritis.

Ratio ergo dubitandi primò esse potest, quia posita gratitudo electione, quæ non sequitur præuisa merita, tollitur libertas, cum qua nulla potest stare necessitas nisi consequens, ista electio cum sit efficax facit necessitatem, & cum non sequatur merita, non facit necessitatem sequentem, ergo per illam tollitur libertas. Neque satis est dicere quod electio ista sequitur scientiam conditionatam, nam (vt dixi) necessitas tolleret libertatem, quamvis sequeretur scientiam conditionatam, quia non est in nostra potestate illam ponere, & illa posita effectus non potest non esse: hoc utrumque reperitur in electione gratuita, ergo illa tollit libertatem. Deinde posita electione efficaci, Deus non potest parare homini electo concursum indifferente, alioqui pararet concursum ad frustrationem sui decreti. Denique cum scientia illa conditionata non moueat Deum ad electionem, frustra omnino dicitur quod electio à scientia illa pender.

Solutio. Respondeo, manifestum esse quod nihil hæc omnia faciunt, contra electionem quæ ita est gratuita ut includat tamen merita, ita est absoluta, ut virtualiter tamen sit conditionata, & sequitur scientiam conditionatam, idèo facit duntaxat necessitatem consequentem. Disparitas electionis huius & necessitatis physicae statim patet quia illa necessitas nullo modo conditionata est, unde non sequitur scientiam conditionatam, nisi forte omnino per accidentem, quia eius efficacitas non pender ab ea futuritione, nec ratione illius infert effectum: electio autem ista pender ab ea futuritione libera ut sapè dixi, & ratione illius infert effectum, idèoque conditionata est virtualiter. Hinc etiam sequitur, quod Deus paret concursum electo ad malè operandum si velit, quia non vult illi dare gloriam nisi ex meritis, ut hoc decretum pendeat à scientia conditionata, non requiritur ut Deus moueat per hanc scientiam, sed ut sit conditio sine quā talis electio non fieret.

Secunda difficultas ex destructione meriti.

Non dari
gloriam
ex meritis.

Secundò vrgere videtur superius factum argumentum Vasquis, ut meritum verè sit meritum, debet mouere voluntatem præmiantis ut intendat dare præmium, sed si electio non sequitur præuisa merita, voluntas præmiantis non mouetur per ipsum meritum, ut velit dare præmium, si enim meritum mouet Deum ut decernat, prius existit meritum in executione quām fiat decretum dandi gloriam, ergo si electio ad gloriam non sequitur præuisa merita, sequitur quod meritum, non est meritum. Vnde vulgo dicitur quod media moralia existere prius debent, quām finis moueat voluntatem efficaciter, quia scilicet causant voluntatem efficacem finis. Confirmat primò, quia Deus eodem modo intendit dare gloriam quo actu illam dat, sed non dat gloriam nisi post merita, ergo non intendit illam dare nisi post merita. Confir. secundò, voluntas gratuita est independens à meritis, ista electio gratuita est, ergo est independens à meritis.

Responso.

Resp. nihil facere contra nos totum hoc argumentum, quod demonstratiè probat electionem illam gratuitam non esse per modum puræ intentionis, priorem meritis præuisis, si autem electio ad gloriam includat merita nihil probat hoc argumentum; Distinguunt enim prima illa maior, ut meritum sit reuera merita debet mouere præmiantem ut velit dare præmium, ut velit voluntate absoluta & nullo modo conditionata concedo: ut velit voluntate absoluta, sed conditionata virtualiter nego; potest enim Deus gratis velle, quod non velit dare nisi ex meritis, sicut

gratis possum velle vendere equum, quem tamen non volo dare nisi exhibito pretio. Itaque verum est quod meritum non est causa præmij nisi quatenus causat decretum absolutum voluntatis de præmio dando, sed nego decretum illud quod est conditionatum virtualiter eo quod sit voluntas & meriti, & præmij causari per ipsum meritum, nam ad hoc decretum, meritum conditio est, non causa.

Ad primam confirm. eadem est responsio, Deus eodem modo decernit gloriam, simpliciter absolutè, quo illam actu dat, concedo, eodem modo decernit cum virtuali conditione nego. Imò hinc sequeretur quod Deus sicut non dat gloriam, nisi postquam merita sunt actu posita, sic neque illam decernit nisi postquam posita sunt actu merita, unde sequeretur quod nulla esset prædestinatio, quæ decretum est æternum. Quando ergo dicitur Deus eodem modo decernit dare, gloriam quo actu illam dat, illud (eodem modo) vel iungitur cum verbo (decernit) & sic fallè est maior, quia non decernit eodem modo, quo dat, si vero iungatur cum verbo (dare) vera est propositio, quia eodem modo Deus dat gloriam quo illam decernit dare.

Ad secundam confirm. Resp. disting. maiorem, voluntas gratuita est independens à meritis prius præuisis, concedo, est independens à meritis simul volitis nego. Deus enim (vt sapè dixi) gratis vult dare gloriam, sed non vult dare nisi ex meritis, quæ tunc eodem actu vult, & præuidet futura.

Tertia difficultas ex indefectibilitate salutis & damnationis.

Electum
necessariè
saluari.

Tertiò instare aduersarij possunt, sequi ex hac electione gratuita, quod electi quidquid agant salvantur, & non electi quidquid agant damnantur, adeò ut salus sit illis prorsus impossibilis. Primum sic probo: si enim Deus elegit efficaciter sanctum Petrum omnino neceſſe est ut vel sanctus Petrus irritum reddat Dei decretum, vel ut saluetur, decretum Dei quod efficax est, reddere non potest irritum, ergo neceſſe est ut saluetur quidquid agat. Præterea ex vi huius decreti efficacis debetur illi gloria priusquam habiturus si merita, ergo merita non sunt illi necessaria ut habeat gloriam. Vel enim posito illo decreto efficaci, in sensu composto potest electus excidere à gloria, vel non potest, si potest ergo illud decretum non est efficax ullo modo, si non potest, ergo indefectibiliter saluabitur quamvis non habeat illa merita. Secundum de non electis multò magis vrget, quia illi indefectibiliter quidquid agant damnabuntur, quia quidquid agant non possunt ingredi numerum electorum; nemo enim saluatur nisi prædestinatus, & hæc certa est Dei lex, alioqui Deus faceret in tempore id quod ab æterno non decreuit facere: Iudas qui non est electus, non potest ingredi numerum electorum qui ante omnia merita est ita determinatus, ut non possit esse maior; ergo Iudas indefectibiliter damnabitur, ergo antequam Deus videat Iudam peccatum, reddit ipsi salutem prorsus impossibilem. Quod pertinet molestissimum illud dilemma, vel sum ita gratis electus, vel non sum electus, si sum electus, certum est quod saluabor, si non sum electus indefectibiliter damnabor, quia certum est neminem saluatum iri nisi sit in numero corum qui gratis electi sunt.

Respond. ad hoc argumentum quod videtur difficultum, inde facilius patere posse solutionem, quia contra gratuitam præparationem gratiarum illud eodem modo vrget. Vtrumque igitur illud incommodeum facile vitatur, posito quod hæc electio attingat indiuisibiliter & merita & gloriam vnicò actu.

Primum enim evidens est, electum non saluari quidquid agat; eligitur enim ad gloriam, quia eligitur ad benē

benè agendum. Itaque decretum illud efficax reddi absolute ac antecedenter potest irritum quia est conditionatum virtualiter: consequenter autem, & ex suppositione scientiæ conditionata reddi non potest irritu, sed ex hoc non sequitur indefectibilitas salutis, ut sàpè dixi. Præterea ex vi huius decreti debetur illi gloria, non priùs quàm habiturus sit merita, sed in eodem signo quo prævidentur ipsius merita, posito illo decreto potest electus excidere à gloria, antecedenter (vt dixi) consequenter non potest; quia continetur in eo vt sàpè dixi virtualis conditio, cum includantur merita liberè ponenda.

Solutio
Secundum

Secundò, neque sequitur infallibiliter damnari eos qui non sunt electi, quia licet verum sit, quod actu nemo saluabitur nisi qui eo modo fuerit electus gratis: tamen sàpè in hac materia repetendum est, quod electio hæc necessaria nullo modo est vt aliquis salueretur; omnes enim reprobi saluari possunt, quamvis eo modo electi non sint, nam ad salutem necessaria est electio simpliciter absoluta, qua sequitur merita, & est in potestate cuiuslibet reprobi: electio autem altera, necessaria non est ad salutem, fateor Deum dicere nemo saluabitur actu, nisi gratis fuerit electus, sed non dicit nemo poterit saluari, vel ego neminem volo saluare, nisi gratis fuerit, electus hoc (inquam) Deus nullo modo dicit, vnde totum vides corruere argumentum; Iudas enim potuit ingredi numerum electorum, electione absoluta sequente merita, non potuit ingredi numerum electorum electione hac gratuità includente merita. Dilemma illud quod opponi solet, nullius amplius momenti est, quia si sum electus per merita, clarum est quod non saluabor quidquid agam, & si non sum electus non damnabor quidquid agam, quia possum benè agere, & prædestinari simpliciter absolute.

Quarta difficultas ex prioritate causa finalis, & causa meritoria.

Quod
vnuus actus
est alio
prior.

Quartò, contra unitatem actus quo Deus vult gloriam, & merita opponuntur argumenta Scotti, quicunque ordinat vult, priùs saltem ratione, vult finem quàm media; finis enim causa est mediorum, & causa prior est effectu, ergo Deus vult priùs gloriam quam velit gratias. Probo antecedens, possum per intellectum, præscindere voluntatem finis à voluntate mediorum, & cogitate primò voluntatem finis, ac posse voluntatem mediorum, tunc voluntatem finis cogitabo vt priorem voluntate mediorum, ergo est prior voluntate mediorum, idque in causa meritoria multò magis valet (vt dixi) quia meritum quod causa est effectu prius existit quam præmium, ergo prius debet volitum esse meritum, quam volitum sit præmium.

Solutio.

Resp. ex his quæ sectione secunda dixi, negando primum antecedens, quia sàpè voluntas intendere potest finem per certa quædam media, ita vt non velit finem nisi per illa media, neque velit media illa nisi propter hunc finem, tunc intentio & electio sunt vnuus actus indiuisibilis sine prioritate vlla in quo, etiam rationis; tunc enim finis causa est mediorum, sed voluntas finis non est causa voluntatis mediorum, vnde si cogitem voluntatem finis non cogitando voluntatem mediorum, non possum tamen cogitare voluntatem illam finis, vt priorem voluntate mediorum, cum vtraque voluntas sit vnuus actus similiiter verum est quod meritum est prius quam præmium sit volitum voluntare simpliciter absoluta, non est prius quàm sit volitum voluntate conditionata virtualiter. Neque dicas tunc est distinctio & prioritas inter actus diuinos quando est distinctio & prioritas inter obiecta; distinctio enim alia cogitari non potest inter actus diuinos: inter finem, & media est distinctio

& prioritas, ergo inter actus quibus Deus vult finem & media est distinctio & prioritas. Hoc etiam supra solutum est, tunc enim est distinctio inter actus diuinos, & prioritas, quando inter obiecta propter volita est distinctio & prioritas, non autem simpliciter quando est distinctio inter huiusmodi obiecta, nam plura obiecta Deus potest velle per modum vnuis: inter gloriam, & merita propter volita non est distinctio, & prioritas, cum neutrum Deus velit nisi dependenter ab altero.

Initabis iterum, merita vt volita & existentia sunt causa præmij vt voliti, ergo voluntas meriti prior est voluntate præmij. Resp. disting. antec. eodem modo, merita vt volita sunt causa præmij vt voliti, voluntate simpliciter absoluta concedo, vt voliti voluntate conditionata virtualiter nego.

Verum contra voluntatem illam conditionatam virtualiter primò licet argumentari tunc intentio finis est simpliciter efficax, & absoluta quàd ex ea eliguntur media quæ cognoscuntur efficacia, electio hæc gratuita huiusmodi est, ergo illa est absoluta simpliciter. Deinde intentio conditionata illa est, quà volo aliquid esse sub conditione, quæ non est volitasi enim conditio est absolutè volita, iam etiam res absolutè volita est, sed Deus ita intendit gloriam vt velit etiam merita, quam dicas esse conditionem, ergo Deus vult absolute gloriam. Denique si electio hæc conditionata est, iam non differt à voluntate generali quam habet Deus de salute reproborum, quæ conditionata etiam est; in illa voluntas vel conditionata est ex parte Dei, & sic illa nulla est, vel ex parte obiecti, & sic expectat aliquid ab obiecto quod Deus ipse non vult.

Ad primum Resp. disting. primam maiorem, tunc intentio finis est simpliciter efficax, quando eligit media efficacia, si eligat media quæ sint ex se ipsi efficacia independenter à voluntate libera, concedo maiorem, si sint efficacia dunt taxat moraliter & dependenter à causa libera, nego maiorem, quia cum efficacia tolli possit per causam liberam, intentio quæ media illa eligit efficacia, semper includit virtualiter conditionem si causa libera illi non relinetur: voluntas dandi gloriam causat media moraliter efficacia quæ habent efficaciam dependenter à causa libera, & includunt eius consensum, vt conditionem: ideoque mirum non est quod hæc voluntas sit virtualiter conditionata eo modo quo efficacia ipsa est conditionata.

Ad secundum Resp. intentionem aliquam esse posse conditionatam, quamvis velit obiectum sub conditione volita, modo hæc conditio non sit absolute volita, sed sit aliquid pendens à voluntate libera, Deus vult gloriam ex suppositione quod voluntas electi benè operetur, voluntatem autem benè operari non vult absolute, sed sub conditione quod voluntas se determiner ad benè operandum, neque necesse propterea est vt detur conditio conditionis; Deus enim vult voluntatem velle liberè, ex suppositione quod volitura liberè sit, non autem vult absolute.

Ad tertium Resp. hanc electionem gratuitam non esse formaliter conditionatam, sed tantum virtualiter, voluntas autem generalis quam Deus habet de salute reproborum conditionata est formaliter, nec est vlo modo efficax, & absoluta: electio etiam ista conditionata non est ex parte Dei, sed ex parte obiecti, dicit enim virtualiter, modo voluntas operari velit.

S E C T I O VI.

De reliquis causis prædestinationis, corollaria.

Ex his quæ disputata sunt hæcenus de causa motu tua quæ Deum efficaciter impulit ad decernendam electis gratiam efficacem, & gloriam, non erit difficile colligere, quomodo electus ipse dici possit causa suæ prædestinationis, quomodo Christus &

De ipsa

Contra
volunta
tem vir
tualliter
conditio
nata.